

Előfizetési árak:

Egész évre . . . K 10.—
Félévre K 5.—
Negyedévre . . . K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasut-utca
Telefon - szám : 37

Előfizetési és hirdelési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-tér sora 1.- korona

Független társadalmi hetilap

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Kisiparosok szervezkedése

A kisiparosok anyagi bajaival már eleget foglalkoztak, de érdekükben annál kevesebbet tettek. Pedig a kisiparosok osztálya az, mely manapság a társadalom mostoha gyermeke, melynek jajszava csakis a nyomoruság határáig hat, de tovább a jólét küszöbéig nem bír jutni.

Közéletünk hatalmas faktorai korszakalkotó munkával foglalkoznak anélkül, hogy működésük delejébe belevonnák a társadalmi élet páriáit, a kisiparosok elfeledt ügyét. Világos, hogy enélkül a munkájuk meddő, akik pedig ezen fennakadnak, nem kutatják deduktíve az indító okát és pedig azért, mert hiányzik hozzá a jóakarát.

Kevesen vannak, kik a kisiparosok sanyaru helyzete javításán tépelődnek, de az a kevés egy egész hatalommal ér fel, mely valóban elszántsággal küzd az ügy igaz voltaért. És ha küzdelmük nem is terem egyebet, mint szuró tövist, vegyék megnyugvással azt, hogy van még a kisiparosoknak egy hatalmas eszközük, mely a világ teremtése óta uralkodik és ez nem más, mint a szellemi élet. Ez az egyetlen vagyon még, mely fölött senki sem rendelkezhetik, mely semmiféle nevezendő törvény által ki nem sajátítható, se meg nem szorítható. A kisiparosok létjogosultsága, önállósági jogköre veszélyeztetve van, de szellemi birodalmuk megingathatlan, bevehetetlen.

Ez adja meg a rugót azon eszmékhez, melyeket e cikkben óhajtunk vázolni s ez az, ami arra indított bennünket, hogy bebizonnyítsuk a tételt, hogy a

kisiparosoknak feltétlenül szükségük van arra a szellemi alapra, mely minden tekintetben nélkülözhetetlen. Az a kisiparos, ki a szellemi műveltség magaslatán áll, kezében tartja sorsának gyeplőit, mert oly tényezővel bír, mellyel leginkább képes nemcsak ideális, de valódi célokat is elérni. A szellemi önképzéshez nem szükséges feltétlenül a szervezkedés.

A szervezkedés csakis ott kívánatos, ahol azt a helyi viszonyok igénylik s hol megvan a bizalom egymásban. A szellemi önképzésnek közvetlenül kell megtörténnie, akképpen, hogy ez minden megrázkódtatás nélkül tudjon láb-ra kapni.

A szellemi érintkezés hiányát pótolja az olyan tényező, mely hivatva van törekvéseit valóban felkarolni. Nincs az a művelt nemzet, hol eziránt ne tettek volna felsőbb helyről oly áldásos intézmények, melyeknek épen mi szenvedjük hiányát. Ezért nem kell tétlenül elébe nézni azon jövőnek, mikor fenti óhajaink teljesülését másoktól, illetéktelenektől várjuk. A kisiparosokban mindig meg volt és lesz is az az erő, mellyel szellemi tőkét megszerzi, csak arra felé kell iparkodniok, hogy ne egyoldalú, hanem teljes sikert érjenek el.

A szellemi önképzésnek sok mindenféle eszköze van. Lehet válogatni bennük tetszés szerint, de kellő elővigyázattal, nehogy a dőre haladásra a bénulás álljon be. Az eszközök nyújtásában persze fordulni kell azokhoz a testületekhez, amelyeknek szabályaiban és törvényeiben

gyökeredző feladatuk felkarolni mindazon mozgalmakat, amelyek a helyes irányban haladnak.

Ne menjünk messze. Itt vannak a hatalmas kulturegyesületek, melyek oly sok nemes célt valósítanak meg. De annál dicsőbb eredményt fognak tudni felmutatni, ha a kisiparosok hátláját is kiérdemlik, mi jele volna annak, hogy a kisiparosok szellemi élete felledített. Addig tehát, míg ezen remények teljesítése nem helyeztetnek kilátásba s nem lépnek a valóság stádiumába, építeni kell azt a bástyát, mely a fel-fel törő akadályokat visszaveri lesz hivatva, s ez a bástya legyen a kisiparosok menhelye, hol biztonságban fojják érezni magukat. Akkor lesz csak igazán öröm a kisiparos ügyeivel foglalkozni, ha látni fogjuk, hogy az ige testet öltött.

Minden kisiparos ragadja meg tehát az alkalmat, hogy egy-egy kövel hozzájáruljon ama épülethez, melyből a kisiparosok szellemi műveltségének temploma lesz majd és abban a hazafias érzület az oltár. Hiszen a kellőleg kiképzett kisiparos osztály az ország legerősebb és legmegbízhatóbb támasza és talpköve. M.-t.

Községi ügyek

Abony.

Abony község képviselőtestülete e hó 16-án kedden délután közgyűlést tart a következő tárgysorozattal.

1. Konc Márton emlékezete. 2. Kossuth Ferenc emlékének megörökítése. 3. Gyártelep létesítése. 4. Az 1913. évi számadásokra vonatkozó határozat meghirdetése. 5. Tartalékalap szabályrendelet jóváhagyása. 6. Gazdasági szaktanításra iskola szervezése. 7. Illetőségi kérdések. 8. Tanyai iskolák helyére vonatkozó szerződések bemutatása. 9.

Kopeczki Ármin ajándéka a kórház részére. 10. Batka Menyhért kérelme törlési engedély kiadása iránt. 11. Behajthatatlanná vált községi adók törlése. 12. Két ártezi kut környékének kavicscsal való ellátása. 13. Kécskei és Hunyady utcáknak kiépítése. 14. Mucsányi Joachim kérvénye. 15. Kórházi ápoltak költségeinek törlése. 16. III. oszt. kereseti adó tárgyalásához bizalmi férfiak kiküldése. 17. A községi husszék felállítására tárgyában törvényhatósági határozat bemutatása. 18. Tápíószelei uton elvonuló árok lecsatornázása. 19. Régi faiskolakert haszonbérbeadása. 20. Kiss Mihály-tó haszonbérbeadása.

A számvevőségi főnök az elmúlt héten vizsgálatot tartott a járási számvevő hivatalában és az ott tapasztalt rend és pontosság felett Benedek Zoltán járási számvevőnek legteljesebb megelegetését fejezte ki.

Jászkarajenő.

A község képviselőtestületének Bamberger Lajossal az utcák villamos világítására kötött szerződését a vármegye törvényhatósága némi módosításokkal jóváhagyta.

Kocsér.

A község a közel jövőben bevonatik a telefonhálózatba. A hálózat, amely Nagykőrösről indul ki, Unghváry László szőlőtelepén keresztül vezetetik be a községbe. A közigazgatási bejárás rövid időn belül meg lesz.

Ujszász.

A község képviselőtestülete elhatározta, hogy a község költségén az állami ovoda részére épületet emel. E célra a képviselőtestület 16.000 korona kölcsönvételét határozta el. Az idevonatkozó iratokat dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró most terjesztette fel törvényhatósági jóváhagyás végett.

Z.-Rékas.

A képviselőtestület elutasította a községi szülésznök azon kérelmét, hogy a kezelési díjat 2 koronával felemelhessék. A képviselőtestület határozatát az érdekeltek megfellebbezték. Az iratok a vármegye törvényhatóságához felterjesztettek.

Reklamációt

amely a lap késedelmes, vagy nem pontos kézbesítésére vonatkozik, sziveskedjék akár telefonon, akár levelezőlap útján a kiadóhivatalnak jelenteni.

Állattenyésztésünk fejlesztése

A hivatalos terméstudósítások újból ijesztően kedvezőtlen terméseredményeket jósolnak.

Ha már most tekintetbe vesszük azt, hogy immár gyors és szakadatlan egymásutánban ez már épen a harmadik válságos gazdasági év, amely földmivelő gazdáink reménységét oly ridegen letörte, önkéntelenül is, sőt ösztönyszerűleg arra kell közzéadásunk terén törekednünk, hogy a földmivelés kizárólagosságát, s annak az időjárás szeszélyeitől való szertelen függő helyzetét, s az ebből eredhető összes balkövetkezmenyeket sikeresen ellensúlyozzuk egy másik termelési ágának: az állattenyésztésnek céltudatos fejlesztésével.

Óriási területeket adott a jótékony végzet ez ország földmivelő gazdaközönségének. Kinccsekkel termelne e földből a nyugati országok talpalatnyi területekre szorított gazdanépe. Mert hol vannak még a világ művelt részeiben olyan szabad és nagy termőterületek, mint az áldott magyar Kánaánban?

De amit a természet bőkezű ajándékul nekünk adott, épp úgy mint a gyermek istenáldotta gazdag értelmét: csak gondos műveléssel lehet továbbfejlesztelnünk. Éppen úgy, mint a gyermeknek az iskola, a föld mivélésének — hirdetjük megdönthetetlen igazsággal — legelső és elengedhetetlen főfeltétele: az állattenyésztésünk fejlesztése.

Magyarország kisbirtokosainak ma éppen háromszor olyan értékű állatállománya van, mint amilyen legjobb évi termésük egész értéke. Az átlag gyenge terméshozam fokozása azonban korántsem érhető el a sokszor fölösen dicsért műtrágyázással. Ellenben minél nagyobb állatállománya van a gazdának, földjeinek termőképességét azok alomtermékeinek helyes felhasználásával annál inkább fokozhatja.

Az állattenyésztés javítása és fokozása tehát, hirdetjük újra és megdönthetetlen igazsággal: legelső rendű érdeke a gazdának. Hogy pedig ez, földjei termőképességének emelésén kívül is mennyire elsőrendű és saját vagyonosodása érdekében álló kötelessége: bizonyítjuk adatokkal és számokkal!

A temesvári gazdaggyűlésre éppen most hívja össze Magyarország gazdaközönségét igaz vendégszeretettel Temesvár városa. S e gazdaggyűlés egyik legtanulságosabb fejezete a gazdaközönség kirándulása a torontálmegyei Garabosra.

Tizenöt évvel ezelőtt a torontálmegyei szarvasmarhaállomány még igen szomorú képet mutatott. Az első lépés volt a javulás felé, hogy 1899-ben a tenyésztők a földmivelésügyi minisztertől 116 ezer korona kölcsönt kaptak tenyészállatok beszerzésére. S mi lett ennek az eredménye? Az, hogy míg Torontálmegyének az 1895. évben marhaállománya 139.242 darabból

állott 16 és fél millió korona értékben, addig a múlt évben e megye gazdaközönségének már 184766 darab marhája volt 55 és fél millió korona értékben, ami azt jelenti, hogy a gazdaközönség állatállományának, illetőleg a gazdaközönség vagyonának értéke 15 év alatt 38 és fél millió koronával szaporodott.

S az egész vármegye valamennyi községe közül kiemelkedett az a hely, ahová a temesvári gazdaggyűlés meghívója szól, Garabos községe.

E községben az állatbehozatal első évében bevettek tejért, eladott bikákért és egyéb tenyészállatokért 35 ezer koronát; az 1913. évben pedig ugyanezekért 198 ezer koronát, ami 163 ezer korona évi bevételi szaporulatnak felel meg. Garaboson az 1899. évben a szarvasmarhaállomány értéke 93700 korona volt; 1913-ban pedig 792 ezer koronára emelkedett. A garabosi gazdaközönség vagyona tehát a legutóbbi 15 év alatt majdnem 700 ezer koronával szaporodott.

Vonzó például szolgálhat ez az eredmény Magyarország minden községe gazdaközönségének. Ezért újra és legjobb tudásunk szerint hirdetjük, s vajha megértenék Magyarország minden födele alatt, hogy a magyar gazdának legelső feladata: az állattenyésztés emelése és terjesztése.

Mert ez adja meg alapját a gazdaközönség, a község, s e ma szegény földmivelő ország jövőjének és vagyonosodásának.

S z i n h á z.

Erősen közeledünk rövide szabott, kis szini szezonunk vége felé. Ilyenkor rendszerint nem marad más hátra, mint megállapítani az értékek, az anyagi és erkölcsi sikernek azt a fokát, melyet a társulat és a közönség egymáshoz való viszonyában kölcsönösen elért. Mert mind a kettőnek van valami köze egymáshoz. Mind a két tényező erősen közrejátszik abban az irányban, hogy elért, vagy elérhető — még csak külső sikert illetőleg is — eredményeiket önmaguk szabályozhassák.

Természetes dolog, hogy a siker megállapításának foka kisebb helyeken — mint nálunk is — bizonyos jóakarattal, egy kis erkölcsi támogatással regisztrálható. Erre mindenütt, ahol kedvezőtlen viszonyok, speciális, de könnyen magyarázható körülmények az uralkodók, szükség van. Mi is lehetőleg iparkodtunk mindig a közönség simpatiját, támogatását a működő társulatokkal szemben kikérni. Az idei szezon, melynek első része a drámai ciklus befejeztével elmúlt, sajnos még a megszokott sikerrel sem végződött. Ennek okát bővebben nem óhajtjuk fejtegetni, de rá kell mutatnunk a múlt heti számunkban kifejtett álláspontunkra, amelyből megállapíthatjuk, hogy a körülmények, az események bennünket igazolnak. Amitől féltünk, tehát bekövetkezett. A közönség a bemutatott, többé kevésbé jó előadásban

szinre került drámai műfajok iránt nem volt kegyes hat estén át buzgón és fáradhatatlanul érdeklődni. Nem megy! Kell a változatosság, a pihenés. Aminthogy a megkivánt érdeklődés nálunk nem mutatkozik a városunkban működni szokott staggionne rendszerű előadások iránt sem.

A bemutatott darabok közül pedig csupán Timár Liza, Mandarin és Bent az erdőn hatottak az újdonság ingerével. Ezek közül a Timár Liza és Bent az erdőn előadása kellő értékkel is birt.

Harry M. Vernon nagy sikert aratott angol—kinai játék színrehozatalától mi féltünk. Egy ilyen darabnak a megjátszásához sokkal több idő, invenciózus és sok gonddal járó rendezés szükséges. Az exotikus "levegőjű színmű, az izzó drámai feszültségben kiélezett jelenetek valószínűleg frappirozzák a közönséget. Az izgalom láza különösen a harmadik felvonás idegmargó jeleneiben hullámszik, amikor a mandarin bosszút lihegő vágyódással akarta karjaihoz vonni a fia életéért remegő kinai asszonyt. Az előadásban általában kifogásoljuk a szegényes kiállításról eltekintve a tempó lassúságát. A szereplők tulságos kényelemmel, bizonyos erőszakolt nyugodtsággal játszottak akkor, amikor már viharzani kellett volna a szenvedélynek. Az ilyen túlfűtött, izgalommal bélelt darabban épen abban rejlik a hatás titka, hogy a szereplők eltalálják a játék hangot és a játék tempójával elragadják a közönséget. Az előadók közül jók voltak Kiss Miklós, Miklóssy Gábor, Miklóssy Aladár, Lőrincy Erzsé és Spóner Ilona.

Herceg Ferenc vigjátéka „Az ezredes“ mulattató előadásban került színre.

Kis számu közönség jelenlétében mutatták be szép sikerrel „Bent az erdőn“ c. Garvay Andor nagystilű drámáját. A magyar drámairodalom egyik legszebb terméke ezen mű. Az erősen szociális érzékű írónak ezen darabja szinte magával ragadta a közönséget. A darab merész hangja, gyors és minden átmenet nélküli cselekménynek drámai fordulata itt ott eltompítva ugyan, de érvényre jutott. A szereplők jók voltak.

Legnagyobb erkölcsi sikert a „Timár Liza“ aratott. Bródy ezen darabján meglátszott, hogy a szereplők is sok gonddal és szeretettel foglalkoztak vele. Maga a darab egy faji töredék világnézetének szinpadra hozatalával és új szempontból való, kissé szokatlanul hátor megvilágításával elementáris erővel hatott. Többszörös nyilt szini tapsok jellemezték a hatást. Igen jó volt Miklóssy Gábor és Medgyesi Erzsé, akik igazán kevés kivánni valót hagytak hátra szerepeik megjátszásával. Jó volt Lőrincy Erzsé is, aki azonban inkább sentimentális, mint sem fölényes, nagy stilű, meg nem értett Lizát játszott. Ugyes alakítás volt Miklóssy Aladár gróf Kunója. Külön kiemeljük végre Kiss Miklós alakítását, aki direct brillirozott ezzel az alakításával. Játékán határozott fölény és intelligencia látszott.

Gyenge előadás volt ellenben Heltai Jenőnek „A tündérlaki leányok“ c. életképjátéka. A darab maga igen kedves, és helyzetekben változatos, de nem az igazi Heltait jellemző darab. Ilgen darabokat csakis nagy, művészemeberek játéka tarthat fen műsoron. A helyzetekben rejlő diszkrét és kedves humor könnyen elvész. A szereplők közül igazán jó csak Miklóssy Gábor és Medgyesi Erzsé volt. Ennek a két szereplőnek a játéka sem birta kiközölkenteni az előadókat abból a hangulatból, hogy itt tulajdonképpen nem is olyan szomorú történetről van szó, hogy kissé gyorsabb tempóval, élénkebb színekkel kellene az életet jellemző sokkal, de sokkal változatosabb, könnyed helyzeteket kiélezní. Vagy nagyon élénk színekkel, vagy tulnyomó részben sentimentalismussal hatottak. Néhol meg direct tragédiát kaptunk.

Az operette, remélhetőleg sikereiben is gazdagabb ciklusra jövő számunkban térünk át.

S. S.

Mi ujság?

— **Házasság.** Vermes Aladár helybeli kereskedő ma tartja házassági egybekelését Pick Annuskával, Pick Ignác gabonakereskedő leányával.

— **Eljegyzés.** Oroszi János okl. építőmester eljegyezte Lakatos Mariskát Törtelről.

— **Urnep.** A katolikus egyház nagy fénygel ünnepelte múlt csütörtökön az oltáriszentség szerzésének emléknapját. Ft. Lévay Mihály apát-plébános a fényesen kivilágított és virágokkal gazdagon diszített templomban 9 órakor apáti misét mondott nagy segédlettel. Ezután a hívó sereg ezreinek kíséretében a városban felállított 4 sátorhoz körmenetileg vitték a szentséget. Ünnepi szentbeszéd is tartatott a szabad ég alatt, amelyet ugyancsak Lévay Mihály apát, esperes plébános mondott.

— **Érdemkereszt átadás.** Megirtuk, hogy a király Barkó István uradalmi számtartót arany érdemkeresztel tüntette ki. Az érdemkeresztet e hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órakor adja át a kitüntetettnek dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró. Az ünnepélyes átadásnál, mely a városháza tanácstermében lesz — értesülésünk szerint — megjelenik báró Harkányi Frigyes, a kitüntetett főnöke is.

— **A ceglédi mandátum.** Lelkes fogadtatásban volt része Cegléden gróf Károlyi Mihálynak, a függetlenségi 48-as párt elnöknek, aki program beszédje megtartására több függetlenségi képviselő kíséretében pénteken Ceglédre utazott. A ceglédiek illusztris jelöltjét ft. Lévay Mihály orsz. képviselőnk megleghangu táviratban üdvözölte, távolmaradását sajnálattal mentvén, miután püspöki megbízásából a szolnoki felsőiskolák vizsgálatain kellett megjelennie. Gróf

Károlyi Mihály egyhangú választása biztosra vehető.

— **Közgyűlés.** Az ujszász-szolnoki rom. kath. tanító-egyesület kedden e hó 9-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Szolnokon ft. Lévy Mihály apát, esperes-plébános elnöklésével. Dicséretreméltó elhatározással foglalt állást az egylet a vallásoktatásnak az iskolában leendő fentartása mellett. Egyben elítélte Szekfü könyvének Rákóczi emlékét elhomályosítani akaró tendenciáját. A gyűlés elnökének, Lévy Mihálynak nevére 1000 koronás jótékonycélú alapítványt létesített az egylet, a szegény tanítók gyermekei segélyezésére. Bardócz Endre ujszászi tanító sikerült felolvasást tartott az elemi- és középiskolai oktatás egymáshoz való viszonyáról. Várady János társelnök-ké, Várady Béla pedig egyleti jegyzővé választott. A gyűlésen nagyszámmal megjelent tanítóság több hasznos indítványt fogadott el. A gyűlést a Kossuth szálló nyeltermében bankett követte, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

— **Göre Gábor bírór** pesti kalandzásait Durbints sógorral és a Kátisa cigánnyal mutatja be az Uránia Mozcósinház. Ennél kacagtatóbb, jobbízű humoros képet még nem látott a mozilátogató közönség. Ez a második magyar film fényesen beigazolta, hogy a mozitechnika terén is lépést tudunk tartani a külfölddel. A kísérő műsor is csupa humoros képekből van összeállítva és így a közönségnek igazán kellemes előadásban lesz része. Az előadások pontosan délután 4 és 6, este fél 9 órakor kezdődnek. Ajánlatos a jegyket előre lefoglalni.

— **Lelkifurdalás** címmel Csarnok-unkban közöljük ifj. Papp Péter, tragikus véget ért fiatalember, egyik sikerült novelláját.

— **A történeli** rom. kath. egyház a kántortanító részére új lakást építtetett. Az építéssel Oroszi János helybéli vállalkozót bízták meg.

— **Ujra járvány.** A tél folyamán nagy erővel fellépett vörhenyjárvány a legutóbbi napokban újból felütötte a fejét, és bár ez idő szerint még csak szórványosan vannak vörhenyes megbetegedések: saját érdekében figyelmeztetjük a lakosságot, hogy szigorúan alkalmazkodják azokhoz a rendszabályokhoz, amelyeket a legutóbbi járvány alkalmával falragaszokon és lapunk utján bocsájtott közre a hatóság. A járvány továbbterjedésének megakadályozására minden intézkedés megtételét.

— **Elszámolás.** Az Iparos Dalárda június 1-én tartott felolvasással egybekötött hangversenyén a bevétel volt 187 kor. 38 fill., a kiadás 148 kor. 98 fill. tiszta maradvány 38 kor. 40 fill. Felülfizettek: Molnár János 2 K. Tóth István, Tóth Imre, Kleics György 160—160 K. Kardos László 120 K. Mladoneczky György, Falusi Béla, Hegyesi József, Nagy Mihály, Tóth Kálmán 1—1 K. Muczsa Pál 60 fill. A felülfizetők ezuton fogadják köszönetünket. Az elnökség.

— **Felvétel** az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület (AMKE) ceglédi nevelőintézetébe. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület a Fővárostól egy órányi távolságra, Cegléden egészséges levegőjű helyen, néhány holdas városi park mellett, tágas udvar, illetve nagy kiterjedésű játszótér közepében, főgimnáziumi tanulók részére az angol college mintájára nagyszabású nevelőintézetet állított fel. Az intézet, mely legmodernebbül, a hygienikus követelményeknek legmegfelelőbbben épült a ceglédi állami főgimnázium igazgatója és tanárainak vezetése s felügyelete alatt áll. Az ellátási díj igen mérsékelt. Az 1914/15-ik tanévre való felvétel iránt már most előjegyzéseket elfogad, bővebb felvilágosítással és prospektussal szolgál az AMKE központi főtitkári hivatala Budapest, IV. Reáltanoda-u. 9. Telefon: 69—59.

— **Jön a birói talár.** Régebben fölmerült már az ötlet, hogy nyugoti mintára egyenruhát adjanak a magyar törvénykezésre is. A tervezgetés stádiumából azonban csak most kezd kilépni a dolog. Az új birói talár bő, köpenyszerű, fekete dominó lesz magyar koronával és hosszú süveg. A kezelő személyzet fekete sujtásos uniformist fog kapni, lilaszinű hajtókéval. A hajtókan a XI-ik fizetési osztályban lévő tisztviselő egy rózsát és az irodatiszt három rózsát fog viselni. Az iroda-igazgató ezüst gallért kap az egyenruhájára. A bírósági tisztviselők egyenruhásítását a törvényszékek tisztviselői vegyes érzéssel fogadják. Némelyek nem örülnek a lilahajtóka, fekete egyenruhának, mondván: ne egyenruhát, de fizetésemelést adjanak! Mások viszont a tervezett, új reformot szükségesnek tartják. A közönségnek is elsőrangú érdeke, hogy az ügyes-bajos emberek között megkülönböztethetők legyenek a tisztviselők.

Csarnok

Lelkifurdalás

Rovom a csapást az ákacosban. Mindenfelől fehérrel tartított lombok bókolnak felém. A természet csodálatos keze úgy látszik megunta örökösen egyhangú zölddel himezni ki az ágakat s változatosság kedvéért vakító fehér fürtöket szőtt közéjük. Buja illattól részeg szellő bukdácsol a lombok között. Cirógatása meleg, puha mint a szerelmes leány kezé. Csönd komolyodik körülöttem. Csak néha fuvolázik egg-egy sárgarigó szerelmesen. Fáradt vagyok, fejem is oly nehéz. Ledőlök a domboldalon. Lehunyor a szemem. A nyári nap sugar perzsel, mint gyönyört ígéző asszonyi tekintet. Ez az én legszebb hónapom. A legcsodálatosabb sejtések sarjadznak buján ilyenkor lelkemben. Szívemben egy régi kedves emlék ilyenkor támad fel legintenzívebben, és az egész évi bánat sulya egy-

szerre nehezedik rám ilyenkor.

Ma végigsétál egy rózsás arcú asszony a korzón. Az emlékei hívják vissza minden évben egyszer ilyenkor. Ma egy éve dobogó szívvel álltam szemtől-szembe vele... azután szótlan, tikkadt ajakkal, sóváran mentünk tovább egymás mellett. Ezért az egy rövidke percért éltem eddig. Ezért a rövid pillanatért szenvedtem át hosszú esztendőn keresztül a kínok kínját. A ma, a megváltás napja lett volna. Ugy írta, hogy ma jön el utoljára, az emberek bizonyára elfeledték már, hogy a férje egy vadászaton halálosan megsebesült, tehát végre elmehetünk valahová, egy kis istenháta megetti helyre fészket rakni. Szeme tudom belefárad a keresésembe. Itt vagyok. Nem tudtam benn maradni, pedig hogy vártam már a megváltásom napját. Ez az egyetlen nap az életemben, ez a mai, melyen féltem. Ma félve sütöttem le tekintetem az emberek előtt. Minden arcon a haldokló végvonaglását láttam, amerre néztem, piros foltokat láttam magam körül. Vérrózsák viritottak a kezem fejen, mint mikor rám freccsent a kisugárzó, párazó melegség, és minden nesz, minden ajknyitás mintha azt kiáltotta volna rám: Gyilkos, gyilkos.

Nem teljesülhet az én egyetlen nagy vágyam, hogy az én fiacskám azt mondja nekem: Apa... Nem ölelhetem magamhoz, nem pazarolhatom rá az évek óta felgyülemlett szeretetemet a fiamra, aki nem tudja azt se, létezem-e, nem szoríthatom az anyja fejét remegő kezemmel erre a vergődő, szenvedő szívemre, pedig érzem, hogy minden idegszálával az enyém.

Közibünk állt ma valaki, nem lehet eltaszítani, mert nem él... ez az életem átka. Sújtathott volna-e igazságosabban kettőnk botlásáért az a láthatatlan kéz. Nem-e a legnagyobb büntetés egy tipegő csöppségnek el nem szuttogni: Fiam...

Egy tiltó kéz taszit tova tölük, nem látja senki csak én, s ez a kezembe adja a pisztolyt, hogy igazságot szolgáltatassak magamnak, amiért gyáván kijátszotam az igazságszolgáltatást.

Idejöttem, hadd kábuljon meg a fájó lelkem a fehér fák nehéz illatu lélekzetétől. Itt hunyor le a szemem örök álomra, hol utoljára öleltem meg, még mikor leány volt, itt.

Lépések neszt hallom közeledni. Az ő parfümjé illata leng felém, összerezzenek. Talán csak képzelődöm. Szemem erősebben hunyor le önkénytelen. Ruháshogást, füvek finom elsimulását hallottam mellettem. Megremegek. Meleg lélegzet csapódik arcomba. A váratlan örömtől szinte eláll lélekzetvételem. Keze remegő érintését érzem arcomon. Nem merem szemem felnyitni. Félek, hogy csalódni fogok. Félek, hogy egy hajlékony kis virág cirógat csak meg a fejével, ahogy a dévaj szélurfi ölelő karja elől elsiklik. Hagy higgyem édes kábulatomban, hogy ő van mellettem. Mohó ajkával, ajkamra tapadt, mintha nem is akarna elszakadni soha onnan. Akkor is így volt, de akkor kinyújtottan karom karcsu dereka után s odavontam

magamhoz határtalan boldogságomban. Már elmúlt minden örömem. Ezért a csökéhségeért hirtelen megutáltam, agyamon át cikázott az, hogy az én életem átka ez a mohó csókja volt, most ha tudnám, ellökném magamtól, de halálos gyengének érzem magam. El kell tűrnöm, amint remegő kezével felfeszíti a szemem s belemosolyog. Bugyburékolva ömlik szájából:

— Gábor, Gáborkám, én vagyok.

Az az érzés fog el, mintha már hideg cső ásitná a szemem közé a halál lehelletét. Nem tudok gyönyörködni benne, lecsuklik újra szemem.

Remegővé vált a hangja.

— Gáborkám, nem ismersz rám?

Összeszorítom a szám, hallgatok.

Bánatosan bug újra:

— Nem kellek már?

Meleg könnyet érzek arcomon. Nem tudom mégsem sajnálni.

— Olyan árva vagyok. Karom a nyaka köré fogja. A nyaka melegsége, forró lélegzete valahogy életet vert belém. Magamhoz vontam, gyengén oda a vonaglóló szívem fölé. Szavam inkább haldoklóéhoz hasonlított.

— Beteg vagyok, hagy el, meg akarok halni. Karommal lassan eltávolítottam magamtól. Felzokogott.

— A fiad is megtagadod...

Felriadtam. Mohó öröm feszegette a szívem az említésére. Felnyitottam tapadó szempillám, önkénytelen ölelésre nyílott a karom. Lihegtem. Hadartam.

— Hol a fiam?

És odatipeg az anyja háta mögül egy kis csöppség mellém. Belezárom a karomba egy öntudatlan mozdulattal, majd eltolom kissé magamtól, hogy gyönyörködjem a tisztá, szelid szeme tükrében, s mintha tudná, hogy nem vagyok neki idegen, nem vonakodik tőlem. Mosolyog mikor cirógatom a selymesfürtű fejcsékéjét, és gügyög valamit az ő titokzatos nyelvén, de hirtelen izgalmamban nem értem.

Könnyein keresztül mosolyog rám az anyja.

— Ugy-e, hogy megnőtt, milyen enniváló. Megtagadod-e?

Magamhoz öleltem őket, fojtott hangon tagoltam:

— Nem. Soha... soha...

Kifárasztott ez az izgalom. Ledőltem újra. Néztem hosszasan őket. Kicsi gyermekem cirógatta az arcom, babusgatott. Gyenge keze érintésétől mintha visszaállt volna egyszerre belém az erő, az élet. Folytattam.

Azt hittem megörülök ma. Inkább a halál, mint ez, gondoltam és ezért találtok itt. Az asszony megremegett. Befogta a szám s még közelebb kuporodott hozzám.

Egy halálosan sebesült tekintete üzött ide.

— Olyan régen volt.

— Beszéltem kell róla:

— Ne említsd.

— Nekem még most is olyan, mintha tegnap történt volna az eset.

Hagyd. S láttam, hogy remeg.

— Nem véletlen szerencsétlenség volt.

Némán nézett rám.

— Az elesésem azon a homályos téli alkonyon tetetett volt. Megértően bólintott.

— Nem akartam, hogy a kis fiam neki suttozja el először: Apám. Ezért történt...

— Nem birtam tovább folytatni, torkom mintha szorongatta volna egy láthatatlan kéz.

Lehajolt hozzám s cirógatta verejtékező homlokom.

Bünbánólag hajtotta le fejét s megszólalt:

— A gyilkos mégis én vagyok. Összerezentem.

— Ne irtózz tőlem. Némán suttoztam.

— Nem.

— A sebe nem volt halálos, de feltétlen nyugalomra lett volna neki szüksége. Én ápoltam egyedül. A legigézőbb pongyolám öltöttem magamra, a legragaszkodóbb mosoly volt arcomon, pedig utáltam, mindig utáltam, úgy erőltettek hozzá tudod. Mikor egyedül tőlem függött az élete, felébredt benne a remény, ha elmenne innen, volna-e többet olyan hatalom, mi minket elválasztani tudna azután? Ez jutott eszembe.

A hajam illata, a tekintetem mit rá vettem, mind-mind nyugalmat üző, izgató volt. És ahogy magához intett, hogy megcsókoljam, azután már én tapasztottam hideg ajkára forró ajkam, kiszivtam belőle az életet. Rám emelte fátyolos szemét.

— Nem utálsz?

— Nem, mondtam határozottan. A lelkem repesett, mint egy feloldozott szárnyu madár. Kinevettem, kigunyoltam magam. Ime egy gyöngye asszony, aki tán nagyobb vétkes mint én, az nem vergődik, az megbirkózik az élettal, míg én az erős: gyáván meg akartam előle futni.

Nem birom tovább már egyedül, nélkülöd. Kapzsi, üreserszényü, üresszivü emberek kezdtek éhes tekintetüket arcomra, vagyonomra vetni, hova, kihez meneküljek? Ments meg bennünket. Könyörögve nézett rám s én úgy megsajnáltam azt a szegény árva asszonyt.

— Gáborkám ne bántson a lelkiismeret... ezért azok felelősek szerintem, kik könyörtelen kiragadtak a te ölelő karodból, nem mi...

Bólintottam. Igazad van.

Magamhoz öleltem özikezemű kis gyermekemmel együtt.

— Elviszlek benneteket, meggyünk kicsi fiam. A kicsike mintha megértette volna ki szól hozzá, kacagó szemével rámnézett: Apám hova meggyünk?

Könny szökött a szemünkbe s egymáshoz simulva lestük drága szájacskájából ezt a feloldozó, megbocsájtást adó szót amint tagolja: Apám... Apám

Papp Péter.

Gazdák érdeke

Cséplést vállalok 2 garnitura 8-as új magánjáró garniturával nagyobb gazdaságban, vagy kisebb gazdaságtól.

Szives megkeresést kér:

Kállai Antal gépész.

Karcag.

Az Abonyi Első Téglagyár Részvénytársaság évi rendes közgyűlése

1914. év június hó 28-án délután fél 3 órakor Abonyban az Egyesült Czeglédi Ipar-Kereskedelmi és Népbank Részvénytársaság abonyi fiókintézete üzleti helyiségében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megválasztása.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentésének tárgyalása az 1913. évi mérleg és eredmény számla előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat hozatal a veszteséget illetőleg és a felmentvény megadása.

3. Az igazgatóság előterjesztése a jelenlegi 100000 K. részvénytőke teljes leírására és újabb alaptőke beszerzése tárgyában.

4. Írásbeli indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

15. §. A részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 4 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál, vagy az Egyesült Czeglédi Ipar-Kereskedelmi és Népbank r.-t.-nál Cegléden, az Egyesült Szatmári Központi és Polgári Takarékpénztárnál Szatmáron, vagy a Nagymagyaralföldi Bank r.-t.-nál Debrecenben letéti elismervény ellenében letenni.

Minden részvény egy szavazatra jogosít.

Mérleg számla: Vagyon: Készpénz 488'27. Körkemence 83000'— Folyószámla adósok 2791'90. Ingatlanok 125160'— Alapítási költségek 6000'— Felszerelések 19000'— Épületek és száritók 48913'02. Veszteség: áthozat 1912. évről 6373'80. 1913. évi veszteség 48728'55. Összesen 340455'54. Teher: Alaptőke 100000'— Folyószámla hitelezők 240455'54. Összesen 340455'54. Eredmény számla: Veszteség: áthozat 1912. évről 6373'80. Üzleti kiadások: Üzemköltség 31504'61. Fizetések 6029'92. Adók 2035'96. Postadíjak 182'20. Nyomatványok és vegyesek 2638'96. Kamatok 19743'64. Leírások 10722'63. Összesen 79231'72. Nyereség: Gyártási jövedelem 22463'57. Ingatlan jövedelem 1665'80. Veszteség áthozat 1912. évről 6373'80, 1913. évi veszteség 48728'55. Összesen 79231'72.

Az igazgatóság.

Hirdetések

989. szám.

1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1914. évi 2063 számú végzése következtében dr. Révész Géza ügyvéd által képviselt Schwarcz és Glasner és csatl. társai javára 150 K s jár. erejéig 1914. évi március hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1602 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: fűszer áruk, szeszes italok és stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a ceglédi kir. járásbíróóság 1914-ik évi v. 393/2. számú végzése folytán 150 kor. tőkekövetelés, ennek 1914. évi február hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 54 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Abonyban leendő megtartására **1914. évi június hó 23-ik napjának délutáni fél 3 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Cegléd, 1914. május hó 24 napján.

Kiss Mihály

kir. bír. végrh.

Izletes hentes árut, számlámit, sonkát, parizert, disznósajtot, — továbbá mindenféle csemegét és finom cukorkákat csakis

Barta Sándor

hentes- és csemegeárúüzletében vásárolhat
SZELEI-UT.

Tanoncnak két fiút jó családból

felvesz

Szandi és Fehér

kárpitós- és kocsigyártók
Szelei-ut.

Építetők figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. építetők közönséget, hogy Budapest

építőmesteri

oklevelet nyertem és építkezéseket a legszolidabb és legmodernebb kivitelben vállalok mérsékelt vállalati összegért.

A t. építetők szives pártfogását kéri:

Oroszi János

okl. építő-mester.

Lapunk egyes száma

20 fillérért kapható

Rosenzweig J.

órás és ékszerész
üzletében.

Kert megnyitás.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy átalakított kerthelyiségben ma d. u. **hangverseny-nyel** egybekötött **teke versenyt** rendezek melyre felhívom a t. közönség figyelmét.

Ugy d. u. a kerthelyiségben mint esténként a kávéházban **Völgyi Zoltán** karmester első zenekara hangversenyez.

Tisztelettel **Staub Dánielné.**

Gajzágó Jenő Hunyadi utcában lévő háza szabadkézből eladó, esetleg hasznos bérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonosnál Pusztatúrpusztán (J. n. k. szolnok megye).

Gőzeke szántást

vállal GOMBOS és STOCKINGER Rákóci-falva. Két gépes ekével szánt, tetszés szerint a legjutányosabb árban. Cim: Gombos Jakab Szolnok.

Zongora tanárnő

kezdők és haladók tanítását elvállalja. Cim a kiadóhivatalban.

ÓRÁT, ÉKSZERT

legolesőbban vásárol
Rosenzweig J.
üzletében.

Írógépmunkát, Másolást.

Elvállal a kiadóhivatal.

Tanoncok felvétetnek Goldberger Lajos lakatos mesternél. Magyar-utca

A nyári szezonra

Férfi ruhák, gyermek ruhák, fiú ruhák, lüszter öltönyök és lüszter női kabátok, óriási választékban. Ugy szintén!

Kalapok, czipők, nyakkendők és férfi fehérneműek

valamint az összes úri divat cikkekben folytonos újdonságok.

Elismert Révész szabásu magyar ruhák készen és mérték után. Külön uri divat osztály és angol uri szabóság.

Szives pártfogását a t. vevő közönségtől kéri

VERMES ALADÁR.

! M e g v a n !

mindenki győződve, hogy **legolcsóbban**

KOHN MIKLÓS

úri és női divatüzletében vásárolhat.

Állandóan izléses raktárt tart **costüm kelmék-ből**, delain, batiszt, eponge, crepon, vászon és mosó voilekből.

Elegáns férfi és női felöltők, férfi és fiú ruhákban pazar újdonságok. Cipő, kalap és diszmű árukból a saison újdonságai.

Telefon 45. szám.

Ha tartós és elegáns

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hozzám. Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb cipőkészítőknél sajátítottam el. Elvállalom **férfi, női és gyermek cipők** készítését, **Angol és Francia** formákban, továbbá **diszmagyar csizmák**, valamint beteg lábakra (**ortopéd**) cipők készítését. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szives pártfogást kér

D O B O Z I B É L A

katonai és polgári műcipész, Abony Tüzér-utca 64

Értesítés.

MOSKOVITS cipőgyár megváltozott.

Most

HUNGÁRIA cipőgyár r. t.

Ez alkalommal az összes raktáron lévő **cipők mélyen leszállított** árakban árusítanak.

Győződjön meg róla vétel kényszer nélkül.

SZOLNOKI főraktár

Baross és Gorova-u. sarok.

Oriási raktár fehér vászon és tenisz cipőkben, nyári szandálok minden nagyságban és kivitelben, férfi női és gyermek harisnyák nagy választékban.

Szives pártfogást kér

ACZÉL BÉLA üzletvezető.

Legalkalmasabb

meglepetésül **ajánlom** finom kivitelű olcsó nagyított képeimet, **Pasztel és olaj** — festményeim első rangú kivitelben. —

Selyem képek, művészi s olcsó fényképek, valamint levelezőlapok készülnek.

ZOLTÁN fényképészeti műtermét

Cegléd. Rákóczy s Szegfű utca sarok.

Ha jó képet akar, úgy el ne mulassza e kedvező alkalmat!

Uj butor raktár

C E G L É D E N.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy **Cegléden a kath. egyház bazárban** Polacsek üzlete mellett a mai kor igényeinek megfelelő **butor üzletet** nyitottam.

Raktáron tartok: Tömör kőrisfa háló, cseresznyefa, topolyfa betéttel, jávor, bükk és tőmörfa hálókat, tölgy, dió és palisander ebédlőket, uri szobákat, angol garniturákat, diványok, ottománok, matracok állandóan raktáron vannak nagy választékban.

Raktáram mielőbbi megtekintését kérve matizsziattal

WEISZ JENŐ

butorkereskedő és kárpitos mester.

Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabó cég Cegléden Telefon: 65.

Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

Fehér László

bank- és váltó-üzlete

SZOLNOKON, Baross és Szapáry-u. sarkán.

GIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK MAGYAR BANKNÁL

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 34739. CLEARING FORGALOM.
INTERURBAN-TELEFON 186. SZ. Sürgőnycim: FEHÉR BANKHÁZA SZOLNOK.

A világ legjobb sorsjegyei a Magyar Jelzálog Hitelbank Kon- vertált sorsjegy

A konvertált sorsjegyek évenként 6 hu-
zásban vesznek részt.

Egy millió, 500.000 400.000 300.000
250.000 200.000 150.000 és 100.000
korona főnyereménnyel.

Huzás 1914. június hó 25-én.

36 havi 6 koronás részletfizetésre nálam
beszerezhetők.

Az első részlet befizetése után a törvényes rész-
letivet kizárólagos játékjoggal azonnal megküldöm
és a nyeremény már a részletiv tulajdonosát illeti meg.
Kedvezmény: 2 részlet egyszerre való lefizetése után
a 3-ik részletet ingyen nyugtázom.

Javításmentes tetőfedések és
falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi
ha minden lapon
az
Eternit
törvényileg védett
szóvédjegy dom-
bornyomásban
látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESUJFALU.

KÉRJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET

ELÁRUSÍTÓ:

Possel M. és fia.

GRAMOFON LEMEZEK

legutóbb megjelent újdonságok

Király Ernőtől, ifj. Berkes Béla kíséretével: a Vén cigány, Huzzad-
csak, Mondják meg a legkisebbik Horváth lánynak, Sybill, Nemtu-
domka, Katonadolog stb. operette újdonságok.

Továbbá Király Ernő-től énekelt népdalok ifj. Berkes Béla udvari zenész kíséretével

Kaphatók: **ROSENZWEIG J.** órás és ékszerésznél

ABONY, (Piactér)

KOLLARIT.
BÖRLEMEZ KAUCSUK-KOMPOZI-
TÍÓVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

„KOLLARIT“- bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ru-
ganyos, viharbiztos és időt álló
szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

Végtelenül tartós.

Régi zsindelytetők átfedésére ki-
válóan alkalmas. Sem mázolni,
sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható:

Bán Sándor

fakereskedőnél Abonyban.

Medve jegyü padló-lakk

fénymáz a legjobb és legtar-
tósabb, aránylag olcsóbb bár-
mely gyártmánynál; mosható,
igen tartós, tükör-fényű és 6
óra alatt csontkeménnyé szá-
rad. Ezen kiváló minőségű
padló-lakk csakis:

Havas Ignác kereskedőnél
kapható Abonyban.

Kapható még jutányos árban:

borostyán és linoleum padló-lakk, valamint olaj-
festék, mosható zománclakk minden színben és
a festéshez szükséges ecsetek, padló és parket
viasz különféle színben.